

## Setembre 2015

**«Estima els altres com a tu mateix» (Mc 12,31)**

Heus aquí una d'aquelles paraules de l'Evangeli que demanen ser viscudes, de seguida, amb immediatesa. És tan clara, neta –i exigent– que no requereix molts comentaris. No obstant això, per captar la força que conté pot ser útil tornar-la a situar en el seu context. Jesús està responent a la pregunta d'un escriba –un dels estudiosos de la Bíblia– que li ha preguntat quin era el manament més gran. Era una pregunta oberta, especialment des que a les Sagrades Escripures s'havien identificat 613 preceptes per complir. El rabí Shammaj, un dels grans mestres que va viure uns anys abans, s'havia negat a indicar el manament suprem. Altres, en canvi, com farà després Jesús, ja s'orientaven en la centralitat de l'amor. Rabbi Hillel, per exemple, afirmava: «No facis als altres el que t'és odiós a tu; aquesta és tota la Llei. La resta és simplement una explicació». Jesús no només reprèn l'ensenyament en la centralitat de l'amor, sinó que posa junts com un únic manament, l'amor de Déu (cf. *Dt* 6, 4) i l'amor del proïsme (cf. *Lv* 18, 19). De fet la resposta que dóna a l'escriba que l'interroga és: «El primer manament és: "Escolta, Israel! El Senyor el nostre Déu és l'únic senyor; estimaràs el Senyor el teu Déu amb tot el cor i amb tota l'ànima, amb tota la ment i amb totes les teves forces". El segon és aquest: "Estimaràs el teu proïsme com a tu mateix". No hi ha cap altre manament més gran que aquests».

**«Estima els altres com a tu mateix»**

Aquesta segona part de l'únic manament és expressió de la primera part, l'amor de Déu. Déu té talment al cor cadascuna de les seves criatures que per donar-li alegria, per demostrar-li amb fets l'amor que tenim per Ell, no hi ha millor manera que ser l'expressió del seu amor envers tothom. Com els pares estan feliços quan veuen els seus fills anar d'acord, ajudar-se, estar units, així també Déu –que per a nosaltres és com un pare i una mare– és feliç quan veu que estimem el proïsme com a nosaltres mateixos, contribuint així a la unitat de la família humana.

Des de segles els profetes anaven explicant al poble d'Israel que Déu vol l'amor i no els sacrificis i holocaustos (cf. *Os* 6, 6). Jesús mateix recorda el seu ensenyament, quan diu: «Aneu a aprendre què significa: vull misericòrdia i no sacrificis» (*Mt* 9, 13). Com es pot estimar Déu que no es veu, si no s'estima el germà que es veu? (Cf. *1Jn* 4, 20). Se l'estima, se'l serveix se l'honora, en la mesura que estimem, servim, honorem a cada persona, amiga o desconeguda, del nostre poble o d'altres, sobretot els «petits», els més necessitats.

És la invitació, dirigida als cristians de tots els temps, a transformar el culte en vida, a sortir de les esglésies, on Déu és adorat, estimat, lloat, per anar a l'encontre dels altres, per tal de posar en pràctica el que s'ha après en la pregària i en comunió amb Déu.

**«Estima els altres com a tu mateix»**

Com hem de viure, doncs, aquest manament del Senyor?

Recordem en primer lloc que fa part d'un díptic inseparable, que inclou l'amor de Déu. Hem de prendre'ns temps per conèixer el que és l'amor i com s'estima, i per tant cal deixar espai per

als moments de pregària, de «contemplació» de diàleg amb Ell, se n'aprèn de Déu, que és Amor. No es roba temps al proïsme quan s'està amb Déu, ans al contrari, ens preparem per a estimar de manera cada vegada més generosa i adequada. Alhora, quan tornem a Déu després d'haver estimat els altres, la nostra pregària és més autèntica, més veritable, i està plena de totes les persones que hem trobat, que li portem.

Per estimar el proïsme com a nosaltres mateixos hem de conèixer-lo com ens coneixem a nosaltres mateixos. Hauríem d'arribar a estimar com l'altre vol ser estimat, i no com ens agradaria estimar-lo. Ara que les nostres societats són cada vegada més multiculturals, amb la presència de persones de mons molt diferents, el repte és encara més gran. Qui va a un nou país ha de conèixer-ne les tradicions i els valors; només llavors pot entendre i estimar els seus ciutadans. El mateix per als qui acullen els nous immigrants, sovint desorientats, lluitant amb una nova llengua, amb problemes d'integració.

Les diferències són presents dins de la mateixa família, o en els ambients de treball i de barri, fins i tot quan estan compostos per persones de la mateixa cultura. Ens agradaria trobar algú disposat a dedicar el seu temps a escoltar-nos, a ajudar-nos a preparar un examen, a trobar una feina, a posar en ordre la casa? Potser l'altre té necessitats semblants. Hem de saber intuir-lo, fent-nos atents a ell, posant-nos en l'escolta sincera, posant-nos en el seu lloc.

També compta la qualitat de l'amor. L'apòstol Pau, en el famós himne a la caritat, enumera algunes de les seves característiques que no seran inútils recordar: és pacient, vol el bé de l'altre, no és gelosa, no assumeix actituds de superioritat, considera l'altre més important que un mateix, sense faltar-li el respecte, no busca el seu propi interès, no s'enfada, no té en compte el mal rebut, tot ho encobreix, tot ho creu, tot ho espera, tot ho suporta (cf. *1 Cor 13, 4-7*).

Quantes ocasions i quants matisos en el viure:

### «Estima els altres com a tu mateix»

Finalment, us recordem que aquesta norma de l'existència humana és a la base de la famosa «regla d'or» que trobem en totes les religions i en els grans mestres de la mateixa cultura «laica». Podem buscar, en els orígens de la pròpia tradició cultural o creença religiosa, invitacions anàlogues a estimar el proïsme i ajudar-nos a viure-les junts, hindús i musulmans, budistes i adherents a les religions tradicionals, cristians i homes i dones de bona voluntat. Ens cal treballar junts per crear una nova mentalitat que doni valor a l'altre, que inculqui el respecte de la persona, la protecció de les minories, l'atenció vers els subjectes més dèbils, que deixi de banda el propi interès per posar al primer lloc els dels altres. Si tots fóssim realment conscients que hem d'estimar el nostre proïsme com a nosaltres mateixos, fins a no fer a l'altre el que no voldríem que ens fessin a nosaltres i que hauríem de fer a l'altre el que voldríem que els altres

ens fessin a nosaltres, s'acabarien les guerres, desapareixeria la corrupció, la fraternitat universal ja no seria una utopia, la civilització de l'amor esdevindria aviat una realitat.

Fabio Ciardi